27 Ιουνίου 2024

Το Ισραήλ πρέπει να σταματήσει αμέσως τη στρατιωτική επίθεση στη Ράφα…

/ Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός / Λογοτεχνία (ποίηση & πεζογραφία)

Συμβάλλοντας στη σωστή χρήση της γλώσσας μας

Ο Χρυσόστομος Π. Ρουσής, πρώην διευθυντής σχολείων Δημοτικής και Μέσης Εκπαίδευσης, επισημαίνει λάθη που διαβάσαμε ή ακούσαμε στα ΜΜΕ.

Αποφεύγοντας λάθη, ανεβάζουμε την ποιότητα της σκέψης και της γλώσσας μας, που ύμνησε ο Οδυσσέας Ελύτης, στον λόγο του κατά την απονομή του βραβείου Νόμπελ το 1979: «Τη γλώσσα μού έδωσαν ελληνική· το σπίτι φτωχικό στις αμμουδιές του Ομήρου. Μονάχη έγνοια η γλώσσα μου στις αμμουδιές του Ομήρου».

1. «Το κόμμα της ακροδεξιάς προσπαθεί να αλιεύσει όσο το δυνατό "περισσότερους ψήφους"». [Το σωστό είναι: περισσότερες (θηλ. γένους) ψήφους (θηλ. γένους)].
   «Στόχος των κομματικών μηχανισμών είναι η συλλογή "του κάθε ψήφου"». [Το σωστό είναι: της κάθε ψήφου (η κάθε ψήφος, της κάθε ψήφου)] Ν.Β. (Σημειώστε): Το επίθετο συμφωνεί με το ουσιαστικό που προσδιορίζει ως προς το γένος, τον αριθμό και την πτώση: «Οι μεγάλες λεωφόροι» αποτελούν αξιοθέατα, πόλο έλξης για τους τουρίστες. (Η λέξη «λεωφόρος» είναι ουσιαστικό θηλυκού γένους, άρα και το επίθετο που την προσδιορίζει πρέπει να είναι θηλυκού γένους: οι μεγάλες λεωφόροι).
2. «Σύμφωνα με προηγούμενη ενημέρωση από τον εκπρόσωπο Τύπου της Πυροσβεστικής, ανταποκρίθηκαν "άμεσα" (απευθείας ή γρήγορα;) τέσσερα πυροσβεστικά οχήματα».
   «Η Ομοσπονδία Γονέων ευχαριστεί τις διευθύνσεις των σχολείων, αλλά και την Αστυνομία, που "έδρασαν άμεσα" (απευθείας;) και με ψυχραιμία διαχειρίστηκαν την κατάσταση ώστε οι μαθητές μας να μην πανικοβληθούν» [Το σωστό είναι: αμέσως (= γρήγορα, χωρίς καθυστέρηση)].
   «Το Ισραήλ πρέπει να σταματήσει αμέσως τη στρατιωτική επίθεση στη Ράφα».
3. «Αυτές είναι οι νέες προειδοποιητικές σημάνσεις "πριν" τις κάμερες» – «Λίγο "πριν" τις ευρωεκλογές της 9ης Ιουνίου οι πολιτικοί αρχηγοί διασταυρώνουν τα ξίφη τους στη Βουλή για την ακρίβεια» – «Το κομματικό σκηνικό εισέρχεται πλέον στο τελευταίο μίλι της διπλής εκλογικής αναμέτρησης, τρεις μόλις βδομάδες "πριν" το άνοιγμα της κάλπης» – «Αυτές τις μέρες τρέχουν διαδικασίες ούτως ώστε να γίνουν όλα τα απαραίτητα που χρειάζονται "πριν" την έναρξη των εξετάσεων». Το σωστό είναι: πριν + από.
4. «Είναι σχεδόν βέβαιο εξάλλου, όπως "μαρτυρά" και η πρώτη αντίδραση της Ουάσινγκτον, για τα αίτια της συντριβής του ελικοπτέρου» – «Το στιλ των μαλλιών μας "μαρτυρά" στοιχεία της προσωπικότητάς μας» (Το σωστό είναι: μαρτυρ-εί).
   Ν.Β. (Σημειώστε): Τα ρήματα (αδικώ, δημιουργώ, διεκδικώ, δικαιολογώ,

μαρτυρώ, οδηγώ, προειδοποιώ) έχουν καταλήξεις -είς και -εί, ενώ το ρήμα (προσδοκώ) -άς και -ά.

5. «... μαζί με τις υπόλοιπες “συμπεριφορές”, που επιδείξατε, πλέον θα ακούμε για απόφασή σας και θα είναι υπό αμφισβήτηση» – «Τα προβλήματα και οι αδυναμίες του πολιτικού σκηνικού, φαίνεται ότι δημιουργούν μια τάση προς πιο “απολιτίκ συμπεριφορές” στην κάλπη που εκφράζεται με εκδικητική ψήφο» [Το σωστό είναι: η συμπεριφορά (και όχι οι συμπεριφορές)].
   Ν.Β. (Σημειώστε): Η δημοτική και η λογική ζητούν τον ενικό αριθμό σε μερικά αφηρημένα ουσιαστικά, θηλυκού γένους (δομή, ένταση, ζωή, λειτουργία, λογική, μουσική, νοοτροπία, πλαίσιο, πολιτική, πρακτική, ρυθμός, στρατηγική, συμπεριφορά, τακτική): Η συμπεριφορά των νέων μας έχει αλλάξει. – Η νοοτροπία των Ελλήνων διαφέρει από εκείνη άλλων λαών.

Πηγή: *Φilenews*